

Lieta C-632/22

**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu**

Iesniegšanas datums:

2022. gada 10. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Tribunal Supremo (Spānija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2022. gada 7. oktobris

Prasītāja:

AB Volvo

Atbildētāja:

Transsaqui S. L.

Pamatlietas priekšmets

Sprieduma pārskatīšana – “Krāpnieciska darbība – Kravas automašīnu kartelis – Zaudējumu un kaitējuma atlīdzināšanas prasība par konkurences tiesību pārkāpumu – Atbildētāja ar domicilu citā dalībvalstī – Pavēstes izsniegšana atbildētājas filiāles domicilā, kas atrodas tajā pašā dalībvalstī, kurā prasītājas domicils – Uzņēmuma vienotība

Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu priekšmets un juridiskais pamats

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu par interpretāciju – LESD 267. pants – Eiropas Savienības Pamattiesību harta, 47. un 53. pants – Tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā – LESD 101. pants

Prejudiciālie jautājumi

1.- Vai šajā nolēmumā aprakstītajos apstākļos, kuri ir saistīti ar tiesvedību par kravas automašīnu karteli, Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pantu

kopsakarā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. pantu var interpretēt tādējādi, ka var uzskatīt, ka pavēste ir tikusi pienācīgi izsniegta mātesuzņēmumam, pret kuru ir celta prasība atlīdzināt zaudējumus, kurus izraisījusi konkurenci ierobežojoša prakse, ja šī pavēste ir izsniegta (vai to tika mēģināts izsniegt) sabiedrības filiāles domicilā, kas atrodas valstī, kurā notiek tiesvedība, un mātesuzņēmums ar domicilu citā dalībvalstī nepiedalījās tiesvedībā un tika īstenots *in absentia* process?

2.- Ja atbilde uz iepriekšējo jautājumu ir apstiprinoša, vai šī Hartas 47. panta interpretācija ir saderīga ar Hartas 53. pantu, ievērojot Spānijas *Tribunal Constitucional* [Konstitucionālās tiesas] judikatūru par pavēsts izsniegšanu citā dalībvalstī dibinātiem mātesuzņēmumiem tiesvedībās par kravas automašīnu karteli?

Atbilstošās Savienības tiesību normas un judikatūra

Eiropas Savienības Pamattiesību harta.

47. pants: “Ikvienai personai, kuras tiesības un brīvības, kas garantētas Savienības tiesībās, tikušas pārkāptas, ir tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību, ievērojot nosacījumus, kuri paredzēti šajā pantā.

Ikvienai personai ir tiesības uz taisnīgu, atklātu un laikus veiktu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā, tiesību aktos noteiktā tiesā. Ikvienai personai ir iespējas saņemt konsultāciju, aizstāvību un pārstāvību.”

52. panta 3. punkts: “Ciktāl Hartā ir ietvertas tiesības, kuras atbilst Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā garantētajām tiesībām, šo tiesību nozīme un apjoms ir tāds pats kā minētajā Konvencijā noteiktajām tiesībām. Šis noteikums neliedz Savienības tiesībās paredzēt plašāku aizsardzību.”

Līgums par Eiropas Savienības darbību. 101. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem. 17. panta 1. punkts.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1393/2007 (2007. gada 13. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (“dokumentu izsniegšana”), un ar ko atceļ Padomes Regulu (EK) Nr. 1348/2000.

5. pants. Dokumentu tulkošana.

“Pārsūtītāja struktūra, kam iesniedzējs iesniedz dokumentu pārsūtīšanai, informē iesniedzēju, ka adresāts var atteikties to pieņemt, ja tas nav rakstīts kādā no 8. pantā paredzētajām valodām.

Iesniedzējs pirms dokumenta pārsūtīšanas sedz visas tulkošanas izmaksas, un tas neskar jebkādu turpmākus tiesu vai kompetentu iestāžu lēmumus par šādu izmaksu segšanu.”

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2020/1784 (2020. gada 25. novembris) par tiesas un ārpustiesas civillietu vai komerclietu dokumentu izsniegšanu dalībvalstīs (“dokumentu izsniegšana”). 9. pants.

Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komerclietās. 45. panta 1. punkta b) apakšpunkts.

ES Tiesas spriedums, 2021. gada 6. oktobris, lieta C-882/19, EU:C:2021:800, 33.-37., 39., 41., 43., 51. un 52. punkts.

ES Tiesas spriedums, 2017. gada 2. marts, lieta C-354/15, EU:C:2017:157, 72. punkts.

ES Tiesas spriedums, 2015. gada 16. septembris, lieta C-519/13, EU:C:2015:603, 24., 30.-33. un 43. punkts.

ES Tiesas spriedums, 2008. gada 8. maijs, C-14/07, EU:C:2008:264, 64., 76. un 78. punkts.

Spriedums, 2013. gada 26. februāris, lieta C-399/11, EU:C:2013:107, 55. un nākamie punkti.

Eiropas Savienības Cilvēktiesību tiesas spriedumi, 1997. gada 19. marts, *Hornsby* pret Grieķiju (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), 40. un 41. punkts, un 2002. gada 26. februāris, *Del Sol* pret Franciju (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), 21. punkts.

Atbilstošās valsts tiesību normas un judikatūra

Spānijas Konstitūcija.

24. pants

“1. Ikvienam ir tiesības saņemt efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, īstenojot savas tiesības un leģitīmās intereses, un nekādā gadījumā nav pieļaujama situācija, kurā netiek nodrošināta aizstāvība.

2. Tāpat arī ikvienam ir tiesības celt prasību likumā noteiktajā vispārējās jurisdikcijas tiesā, tiesības uz aizstāvību un advokāta palīdzību, tiesības tikt

informētam par izvirzīto apsūdzību, tiesības uz atklātu procesu bez nepamatotas kavēšanās un ar aizsardzības pasākumiem, tiesības iesniegt atbilstīgus pierādījumus savai aizstāvībai, neliecināt pret sevi, neatzīt sevi par vainīgu un tiesības uz nevainīguma prezumpciju.”

2000. gada 7. janvāra *Ley 1/2000 de Enjuiciamiento Civil* (Likums 1/2000 par Civilprocesa kodeksu).

155. pants: “Paziņojumu izsniegšana pusēm, kurām vēl nav tiesvedības dalībnieka statusa vai ko nepārstāv advokāts. Domicils.”

“1. Ja puses nepārstāv advokāts vai ja runa ir par pirmo pavēsti vai prasību pret atbildētāju, paziņojuma dokumentus nosūta uz strīda pušu domicilu.

[..]

3. Paziņojumu izsniegšanas nolūkā kā domicilu var norādīt adresi, kas ir ietverta pašvaldības reģistrā vai kas ir oficiāli reģistrēta citiem nolūkiem, kā arī adresi, kas ir norādīta profesionālo apvienību oficiālajā reģistrā vai publikācijās, ja runa attiecīgi ir par uzņēmumiem vai citām struktūrām vai personām, kas strādā profesijā, kuras īstenošanai ir obligāti jābūt apvienības biedram. Iepriekš minētajiem nolūkiem kā domicilu var norādīt arī vietu, kurā tiek veikta profesionālā darbība vai darbs, kas nav gadījuma rakstura.

[..]

Ja prasība ir celta pret juridisku personu, var norādīt arī tādas personas domicilu, kas ir komercsabiedrības administrators, vadītājs vai pārstāvis, vai jebkuras oficiālajā reģistrā norādītas apvienības valdes priekšsēdētājs, loceklis vai vadītājs; 510. panta 1. punkta 4. apakšpunkts un 394. pants 2. punkts.”

510. panta 1. punkta 4. apakšpunkts:

“Galīgais spriedums var tikt pārskatīts:

4. Ja labvēlīgs spriedums ir ticis taisīts nepamatoti, īstenojot korupciju, vardarbību vai krāpniecisku darbību.”

2007. gada 3. jūlija *Ley 15/2007 de Defensa de la Competencia* (Likums 15/2007 par konkurences aizsardzību). 71. un 72. pants. Ar šiem pantiem būtībā ir transponēti Direktīvas 2014/104 2. un 3. pants par atbildību par konkurences tiesību pārkāpumiem un skarto personu tiesībām uz atlīdzību.

Īss pamatlīetas faktisko apstākļu un tiesvedības izklāsts

- 1 2018. gada 12. jūlijā sabiedrība *TRANSSAQUI, S.L.* (turpmāk tekstā – “*TRANSSAQUI*”) cēla prasību *Juzgado mercantil núm. 1 de Valencia* [Valensijas Komerctiesā Nr. 1, Spānija] pret Zviedrijas sabiedrību *AB VOLVO*, pieprasot

atlīdzināt kaitējumu, kas izriet no uzcenojuma, kurš tai tika piemērots divu transportlīdzekļu pirkšanas gaitā 2008. gadā kravas automašīnu karteļa ietvaros, kas tika konstatēts Eiropas Komisijas uzsāktā pārkāpuma procedūrā.

- 2 Kā prasības juridisko pamatojumu *TRANSSAQUI* norādīja Spānijas *Ley de Defensa de la Competencia* (Likums 15/2007 par konkurences aizsardzību) 72. un 76. pantu, Komisijas Lēmumu (2016. gada 19. jūlijs) par procedūru saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (Lieta AT.39824 – Kravas automašīnas), ar ko sodi par konkurences tiesību pārkāpumiem tika noteikti citu starpā sabiedrībai *AB VOLVO*, un Direktīvu 2014/104/ES. Prasības summa sasniedza 24 420,69 EUR, kas ir minētā uzcenojuma vērtība.
- 3 Lai gan *AB VOLVO* domicils bija Zviedrijā, 405 08 Gēteborga, prasītāja kā atbildētājas domicilu pavēstes izsniegšanai, lai atbildētāja sniegtu atbildi uz prasības pieteikumu, norādīja atbildētājas filiāles Spānijā *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U. (Sociedad Anónima Unipersonal)* domicilu, kas atrodas Basauri ielā 7-9, Madridē (Spānija).
- 4 Pieņēmusi lietu izskatīšanai, *Juzgado mercantil de Valencia* ierakstītā vēstulē nosūtīja prasības un tai pievienoto dokumentu kopiju uz *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* domicilu Basauri ielā 7-9, Madridē. Tomēr pasta sūtījums tika noraidīts ar rokrakstā rakstītu vēstuli, kurā bija norādīts *AB VOLVO* domicils Zviedrijā un saskaņā ar kuru *Juzgado mercantil de Valencia* atļāva *TRANSSAQUI* iesniegt tai dokumentus, kurus tā uzskata par noderīgiem šajā sakarā. Tā apgalvo, ka *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* rīcība, kas izpaužas kā atteikums pieņemt pavēsti, lai sniegtu atbildi uz prasības pieteikumu pret *AB VOLVO*, nebija nekas cits, kā vien ļaunticīgs manevrs, lai novilcinātu tiesvedību, ievērojot, ka pēdējai minētajai pilnībā piederēja pirmās minētās sabiedrības kapitāls, un tādējādi tās abas veidoja vienu uzņēmumu saskaņā ar konkurences tiesībām. *Juzgado mercantil de Valencia* ar 2019. gada 22. maija nolēmumu uzdeva izsniegt pavēsti atbildētājai *AB VOLVO* tās filiāles *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* domicila vietā atbilstoši “uzņēmuma vienotības principam”.
- 5 Ar Madrides tiesu starpniecību 2019. gada 5. septembrī notika mēģinājums izsniegt pavēsti minētajā domicilā, tomēr kāds advokāts, kas sevi identificēja kā “*VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* juridisko pārstāvi”, atteicās to pieņemt, apgalvojot, ka pavēste ir jāizsniedz *AB VOLVO* domicilā Zviedrijā. Otrajā Madrides tiesu mēģinājumā izsniegt pavēsti tajā pašā filiāles domicilā Madridē, Basauri ielā 7-9, 2019. gada 30. oktobrī pavēste tika veiksmīgi izsniegta – to pieņēma persona, kura sevi identificēja kā juridisko konsultantu.
- 6 Tā kā *Juzgado mercantil de Valencia* uzskatīja pavēsti par pienācīgi izsniegtu un tā kā atbildētāja, kurai pavēste tika izsniegta – *AB VOLVO* – nepiedalījās tiesvedībā noteiktajā termiņā, tā tika atzīta par neieradušos, un tiesvedība tika turpināta. Tika nolemts paziņot attiecīgo nolēmumu *AB VOLVO* tās filiāles – *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* – domicilā, tomēr tā atkal atteicās pieņemt

paziņojumu, jo tas neesot bijis pareizais domicils. 2020. gada 26. februārī *Juzgado mercantil de Valencia* taisīja spriedumu, ar kuru, apmierinot *TRANSSAQUI* prasību, *AB VOLVO* tika piespriests atlīdzināt *TRANSSAQUI* summu 24 420,69 EUR apmērā, kam pieskaitīti likumiskie procenti, un segt tiesāšanās izdevumus.

- 7 *Juzgado mercantil de Valencia* paziņoja minēto spriedumu sabiedrībai *AB VOLVO*, nosūtot uz tās Madrides filiāles domicilu Basauri ielā 7-9 ierakstītu vēstuli, ko saņēma persona, kura atradās šajā adresē un 2020. gada 10. martā parakstīja apstiprinājumu par saņemšanu. Pēc tam, tā kā spriedums bija galīgs, un pēc *TRANSSAQUI* lūguma tika aplēstas izmaksas, kas ietvēra it īpaši honorārus advokātam un aizstāvim, kā arī honorārus par lietai pievienoto ekspertīzes ziņojumu. Tiesa to paziņoja *AB VOLVO* minētajā Madrides domicilā argumentu izskatīšanai, un tika parakstīts apstiprinājums par paziņojuma saņemšanu. Tā kā atbildētāja norādītajā termiņā nebija apstrīdējusi šīs izmaksas, tiesa apstiprināja minētās izmaksas 8310,64 EUR apmērā un paziņoja savu nolēmumu sabiedrībai *AB VOLVO*, nosūtot tai ierakstītu vēstuli uz filiāles deklarēto adresi Madridē, kur tika parakstīts atbilstošais paziņojums par saņemšanu. Pēc *TRANSSAQUI* lūguma ar tiesas nolēmumiem, kas 2021. gada 17. martā tika izsniegti *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* filiāles domicilā Basauri ielā 7-9, Madridē, tika sākta sprieduma izpilde, vēršot prasījumu pret *AB VOLVO* mantu.
- 8 Turpmākajos dokumentos, kas tika nosūtīti *Juzgado mercantil de Valencia*, atbildot uz katru pavēstes izsniegšanas mēģinājumu, *VOLVO GROUP ESPAÑA S. A. U.* paskaidroja iemeslus, kāpēc tā atteicās pieņemt *AB VOLVO* adresētās pavēstes un paziņojumus – proti, tāpēc, ka tās domicils atrodas Zviedrijā. It īpaši, tā apgalvoja, ka, pirmkārt, lai gan *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* un *AB VOLVO* ietilpst vienā uzņēmumu grupā, abām šīm sabiedrībām ir atšķirīga juridiskā personība, un pirmajai nav nedz otrās administratora statusa, nedz iespējas saņemt pavēstes tās vārdā; otrkārt, ka saskaņā ar Spānijas procesuālo regulējumu pavēste atbildētājam ir jāizsniedz tās juridiskajā adresē un ka Spānijas tiesas strīdu saistībā ar kravas automašīnu karteli ietvaros ir atzinušas, ka ir pareizi izsniegt pavēsti mātesuzņēmumam atbildētājam domicilā citā dalībvalstī, nevis tās filiāles Spānijā domicilā, neraugoties uz uzņēmumu saitēm; treškārt, ka gadījumos, kad sabiedrības atbildētājas domicils ir kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, pavēste ir jāizsniedz saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1393/2007, un, ceturtkārt, ka prasītāja nevar apiet tiesību normas, kas regulē pavēstu izsniegšanu, izmantojot alternatīvus un atbildētājam svešus domicilus, jo pretējā gadījumā tas ir pamats pārskatīt taisīto spriedumu atbilstoši *LEC* 510. panta 1. punkta 4. apakšpunktam, vai var izraisīt aizmugurisku sprieduma taisīšanu, atbildētājam nepiedaloties, ko varētu neatzīt citā dalībvalstī atbilstoši Regulas (ES) 1215/2012 45. panta 1. punkta b) apakšpunktam.
- 9 2021. gada 15. jūnijā *AB VOLVO* iesniedza iesniedzējtiesā pieteikumu pārskatīt galīgo spriedumu, ko *Juzgado mercantil de Valencia* bija taisījusi aizmuguriski, atbildētājam nepiedaloties, un ar kuru tai bija piespriests atlīdzināt *TRANSSAQUI* zaudējumus par konkurences tiesību pārkāpumiem. Tā apgalvoja, ka iesniedz šo

pieteikumu likumīgajā trīs mēnešu termiņā pēc uzzināšanas par pārskatīšanas prasību, jo tā uzzināja par notiesājošo spriedumu “netieši” brīdī, kad sprieduma izpildes lēmumi tika paziņoti tās filiāles domicilā Spānijā 2021. gada 17. martā.

Pamatlietas pušu galvenie argumenti

- 10 Pārskatīšanas instancē *AB VOLVO* norāda uz “krāpniecisku darbību” *LEC* 510. panta 1. punkta 4. apakšpunkta izpratnē, saskaņā ar kuru “galīgais spriedums var tikt pārskatīts [..], ja spriedums ir ticis taisīts nepamatoti, īstenojot [..] krāpniecisku darbību”. Šāda rīcība ir izpaudusies kā tāda domicila, uz kuru nogādāt pavēstes, paziņošana tiesai, kas nebija *AB VOLVO* domicils Zviedrijā, bet gan bija tās filiāles Spānijā domicils, tādējādi, ka attiecībā uz atbildētāju tika taisīts aizmugurisks spriedums, bez iespējas aizstāvēties tiesvedībā. Tāpat arī *AB VOLVO* apgalvo, ka, lai arī varētu uzskatīt, ka pavēstes mātesuzņēmumam izsniegšana tā filiāles domicilā tajā dalībvalstī, kurā risinās tiesvedība, atbilst no Eiropas Savienības Pamattiesību hartas (turpmāk tekstā – “Harta”) 47. panta izrietošajām prasībām, ir jāatzīst, ka dalībvalsts tiesiskajā regulējumā ir noteikts augstāks pamattiesību aizsardzības līmenis nekā no minētās Hartas izrietošais. Tāpēc, *AB VOLVO* ieskatā, šajā lietā ir jāievēro Spānijas *Tribunal Constitucional* [Konstitucionālās tiesas] noteiktais efektīvas tiesību aizsardzības tiesā standarts, kas ir stingrāks nekā Hartā noteiktais obligātais standarts, saistībā ar pavēsts izsniegšanu mātesuzņēmumam par piedalīšanos tiesvedībā un atbildes uz prasības pieteikumu iesniegšanu. Patiesi, saskaņā ar Hartas 53. pantu “nekas no šajā Hartā noteiktā nav interpretējams kā tāds, kas ierobežo vai negatīvi ietekmē cilvēktiesības un pamatbrīvības, kuras atzītas attiecīgās to piemērošanas jomās [..] dalībvalstu konstitūcijās”.
- 11 Savukārt *TRANSSAQUI* piedēvē *AB VOLVO* ļaunticīgu procesuālo stratēģiju, kuras vienīgais mērķis ir novilcināt tiesvedību, ievērojot lielo skaitu prasības pieteikumu, ko iesnieguši mazie un vidējie uzņēmumi sakarā ar kravas automašīnu karteli. *TRANSSAQUI* ieskatā, mātesuzņēmums atbildētājs un tā filiāle Spānijā ir uzskatāmi par vienu vienotu uzņēmumu konkurences tiesību izpratnē, lai gan tiem ir atšķirīgas juridiskās personības. Vēl tā norāda, ka atšķirībā no iepriekšējiem pavēstes izsniegšanas mēģinājumiem, kas tika veikti procesuālās ekonomijas nolūkā, *AB VOLVO* tika uzskatīta par informētu par to, ka pastāv notiesājošs spriedums izpildes procesā, lai gan minētais paziņojums tika īstenots *VOLVO GROUP ESPAÑA, S. A. U.* domicilā. Vēl *TRANSSAQUI* apgalvo, ka, ņemot vērā to, ka tā ir mazs autopāravadājumu uzņēmums, ko skārusi ekonomiskā krīze, ja tai būtu bijis jāsedz tulkošanas izdevumi, kā prasīts Regulā (EK) Nr. 1393/2007, tā nebūtu varējusi celt prasību par to zaudējumu atlīdzību, kas tai radušies kravas automašīnu kartela rīcības dēļ.

Īss lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu motīvu izklāsts

- 12 Kopš Eiropas Komisijas 2016. gada 19. jūlija lēmuma (Lieta AT. 39824 – Kravas automašīnas) Spānijā ir ierosināts tūkstošiem lietu par zaudējumu un kaitējuma

atlīdzību, kurās prasību cēluši transportlīdzekļu pircēji, kas cietuši no kravas automašīnu karteļa rīcības. 2021. gadā vien tika taisīts vairāk nekā 2000 spriedumu pirmajā instancē un vairāk nekā 500 spriedumu apelācijas instancē. Uz 2022. gada 15. jūliju *Tribunal Supremo* [Augstākajā tiesā, Spānija] bija reģistrētas 753 kasācijas sūdzības šajā jomā. Prasības gandrīz vienmēr cēla mazie vai vidējie uzņēmumi, kuri bija iegādājušies ļoti nelielu skaitu kravas automašīnu, vai tostarp pat tikai vienu kravas automašīnu, karteļa darbības laikā. Eiropas Komisijas sodītie uzņēmumi (mātesuzņēmumi), nevienam no kuriem juridiskā adrese nav Spānijā, ir savai aizstāvībai noslēguši līgumus ar nozīmīgiem advokātu birojiem Spānijā.

- 13 Tā kā lielākajā gadījumā strīdu prasības apmērs nav sevišķi liels, izmaksas, ko rada pienākums pārtulkot prasības pieteikumu un, attiecīgā gadījumā, pievienotos dokumentus [kā paredz Regula (EK) Nr. 1393/2007 un Regula (ES) 2020/1784, ja runa ir par atbildētājiem, kuru domicils ir citās dalībvalstīs], it īpaši par ekspertīzes ziņojumiem, var izrādīties proporcionāli ļoti augstas. Tieši lai izvairītos no šādām izmaksām un laika ieilgšanas, ko izraisa nepieciešamā tiesu iestāžu pārrobežu sadarbība, prasītāji šajā lietās bieži lūdz izsniegt pavēsti sabiedrības filiāles domicilā Spānijā, lai gan Eiropas Komisijas sodītā mātesuzņēmuma atbildētāja domicils ir citā dalībvalstī.
- 14 Spānijas tiesu atbilde izskatītajās lietās līdz šim nav bijusi vienota. Dažas tiesas ir noraidījušas pieteikumu izsniegt pavēsti sabiedrības filiāles Spānijā domicilā, jo to sapratne ir tāda, ka pavēste ir jāizsniedz mātesuzņēmuma atbildētāja domicilā. Citos gadījumos prasītāja pieteikums ir pieņemts un ir notikuši mēģinājumi izsniegt pavēsti sabiedrības filiāles Spānijā domicilā, jo sapratne ir tāda, ka mātesuzņēmums atbildētājs jebkurā gadījumā ar savu advokātu starpniecību uzzinās par uzsākto tiesas procesu.
- 15 Runājot par Spānijas sabiedrībām – mātesuzņēmumu atbildētāju filiālēm, tās parasti ir atteikušās pieņemt pavēsti savā domicilā ar argumentu, ka, lai arī tās veido vienu un to pašu uzņēmumu konkurences tiesību izpratnē, tās ir no mātesuzņēmuma atšķirīgas juridiskas personas un nav tikušas pilnvarotas pieņemt pavēstes. Neauglīgi izrādījās arī mēģinājumi izsniegt pavēsti, ko veica advokāts, kurš pārstāv mātesuzņēmumu atbildētāju Spānijā citās tāda paša rakstura tiesvedībās.
- 16 Runājot par mātesuzņēmumu atbildētāju, ja tiesa, kas skata lietu, ir atzinusi par pareizu vai par juridiski iecerētu un atteiktu pavēstes izsniegšanu filiāles domicilā Spānijā, tad pēc tiesvedības beigām mātesuzņēmums atbildētājs bieži vien atzīst, ka ir zinājis par aizmuguriski taisīto spriedumu un ceļ kaut kāda veida prasību visa tiesvedības procesa atcelšanai, proti, prasību pārskatīt spriedumu par krāpniecisku darbību *Tribunal Supremo* [Augstākajā tiesā] vai arī pārsūdzību tiesību izmantošanai *Tribunal Constitucional* [Konstitucionālajā tiesā].
- 17 *Tribunal Constitucional* kopš tā laika, spriežot par tajā celtajām pārsūdzībām tiesību izmantošanai, ir taisījusi spriedumus par labu mātesuzņēmumam. Tādējādi

2021. gada 25. oktobra spriedumā 179/2021, ES:TC:2021:179, un 2022. gada 11. jūlija spriedumā 91/2022, ES:TC:2022:91, tā atzina par pārkāptām *Iveco, S.p.A.* tiesības uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, jo pavēsti tai kā atbildētājam bija mēģināts izsniegt nevis tās juridiskajā adresē Itālijā, bet gan Spānijā, tās filiāles domicilā vai tās pārstāvja Spānijas tiesās domicilā.
- 18 ES Tiesa savā judikatūrā, it īpaši 2021. gada 6. oktobra spriedumā lietā C-882/19 ir uzsvērusi LESD 101. panta lietderīgās iedarbības (skat. 34.-37. punktu) un “uzņēmuma” un “vienotas rīcības tirgū” jēdzienu, kas ir svarīgi, piemērojot konkurences tiesības uzņēmumu grupām, nozīmi (skat. 39., 41. un 43. punktu). Tiesa ir secinājusi, ka persona, kurai kaitējusi grupas mātesuzņēmuma pārkāpjošā rīcība, noteiktos apstākļos var prasīt atbildību no sabiedrības filiāles (skat. 51. un 52. punktu), proti, kad abas sabiedrības veido ekonomisku vienību.
  - 19 Tāpat spriedumā lietā C-354/15 Tiesa attiecībā uz tiesas un ārpus tiesas civillietu vai komercietu dokumentu izsniegšanas dalībvalstīs sistēmas interpretēšanu Hartas 47. panta gaismā ir atzinusi, ka Regula Nr. 1393/2007 cenšas garantēt to, lai “katrā konkrētajā gadījumā tiktu nodrošināts taisnīgs līdzsvars starp prasītāja un atbildētāja – dokumenta adresāta – interesēm, saskaņojot procesuālo dokumentu nodošanas efektivitāti un ātrumu ar nepieciešamību nodrošināt šo dokumentu adresātu tiesības uz aizstāvību, šo līdzsvaru nodrošinot cita starpā ar reālu un efektīvu šo pašu dokumentu saņemšanas garantiju” (72. punkts).
  - 20 Tāpat arī spriedumā lietā C-519/13 Tiesa ir atzinusi, ka Regulā Nr. 1393/2007 izvirzītie mērķi “[uzlabot] tiesvedības efektivitāti un ātrumu un [nodrošināt] pareizu tiesvedību [...] nevar tikt sasniegti, jebkādā veidā vājinot šo dokumentu adresātu tiesības uz aizstāvību, kas izriet no tiesībām uz taisnīgu tiesu, kas nostiprinātas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā un Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas [...] 6. panta 1. punktā”, un tāpēc valstu tiesām “katrā konkrētā gadījumā būs jānodrošina, lai līdzsvarotā veidā tiktu aizsargātas iesaistīto pušu attiecīgās tiesības, izsverot izsniegšanas efektivitātes un ātruma mērķi prasītāja interesēs un tiesību uz aizstāvību efektīvas aizsardzības mērķi dokumenta adresāta interesēs” (24., 30.-33. un 43. punkts).
  - 21 Visbeidzot, spriedumā lietā C-399/11 Tiesa ir lēmusi par iespēju “dalībvalstij piemērot konstitūcijā garantēto pamattiesību aizsardzības standartu, ja tas ir augstāks nekā no Hartas izrietošais, un vajadzības gadījumā iebilst pret Savienības tiesību normu piemērošanu”.
  - 22 Savukārt Eiropas Cilvēktiesību tiesa, interpretējot Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijas 6. pantu, kam atbilst Hartas 47. pants, ir atzinusi, ka efektīva piekļuve taisnīgai tiesai nevar aprobežoties ar tikai “teorētisku vai šķietamu” prasības celšanas iespēju. Skat. spriedumus, 1997. gada 19. marts, *Hornsby* pret Grieķiju (CE:ECHR:1997:0319JUD001835791), 40. un 41. punkts, un 2002. gada 26. februāris, *Del Sol* pret Franciju (CE:ECHR:2002:0226JUD004680099), 21. punkts.

- 23 Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, vai ir iespējama tāda Hartas 47. panta kopsakarā ar LESD 101. pantu interpretācija, atbilstoši kurai var uzskatīt par likumīgu izsniegt pavēsti mātesuzņēmuma atbildētāja filiāles domicilā Spānijā, ja ir atzīts, ka pastāv sabiedrības vienotība konkurences tiesību izpratnē. No vienas puses, ievērojot nepieciešamību pārtulkot citā valodā prasības pieteikumu un apjomīgo papildu dokumentu paketi, ar izrietošajām izmaksām, tāpat kā laika ieilgšanu, ko izraisa nepieciešamā tiesu iestāžu pārrobežu sadarbība, var tikt apdraudēta personu, kurām kravas automašīnu karteļa rīcība nodarījusi kaitējumu, efektīvā tiesību aizsardzība tiesā, jo šī procedūra uzliek tām pārāk lielu slogu, un var tikt samazināta LESD 101. panta lietderīgā iedarbība. No otras puses, ievērojot izmaksu dalīšanas mehānismu šāda veida strīdos par kaitējuma atlīdzību, nav garantēts, ka prasītājs vienmēr atgūs tam radušos procesuālos izdevumus, jo var gadīties, ka tā prasījumi netiek apmierināti pilnībā un tāpēc pretējai pusei netiek piespriests atlīdzināt tiesāšanās izdevumus. Patiesi, Direktīvas 2014/104 17. panta 1. punktā ir aplūkota radīto zaudējumu un kaitējuma pietuvināta aplēse (par šo detaļu skat. lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu lietā C-312/21, ko skata Tiesa).
- 24 Jānorāda, ka pavēstes izsniegšana mātesuzņēmumam tā juridiskajā adresē citā dalībvalstī nedos tai katrā ziņā būtisku priekšrocību. Patiesi, zināmā mērā tas var saņemt labāku aizstāvību, kas organizēta ar Spānijā – kur atrodas tā filiāles domicils – esošu advokātu biroju starpniecību, valodas un dokumentu pārvaldības dēļ. Tāpēc svaru kausā ir līdzsvars starp prasītāja un atbildētāja tiesībām uz efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, ievērojot procesuālo stadiju, kas skar abas puses, reālo noderīgumu. Turklāt, ja Tiesas judikatūrā ir noteikts, ka persona, kas cietusi konkurences tiesību pārkāpuma dēļ, var celt prasību pret sabiedrības filiāli un šo filiāli rezultātā var notiesāt par tās mātesuzņēmumam pārkāpjošo rīcību, ja nav apstrīdēta uzņēmuma vienotības pastāvēšana, šķiet loģiski, ka sabiedrība filiāle var pieņemt pavēsti un dokumentus tiesas procesā, kas ticis ierosināts tieši pret mātesuzņēmumu.
- 25 Iesniedzējtiesai ir šaubas par to, kā interpretēt Hartas 53. pantu, ja konkrētajā gadījumā ir jāizsver mātesuzņēmumam, šajā gadījumā *AB VOLVO*, efektīva tiesību aizsardzība tiesā attiecībā pret personas, kas cietusi no kravas automašīnu karteļa rīcības, efektīvu tiesību aizsardzību tiesā, kā arī LESD 101. panta lietderīgās iedarbības sasniegšanu. Atšķirīgas iespējamās Savienības tiesību interpretācijas rodas ne tikai Spānijas tiesās, bet var skart arī citu dalībvalstu tiesas, ar tādu ārvalstu tiesu spriedumu izpildāmības pieteikumiem, kas taisīti kā aizmuguriski spriedumi, atbildētājam nepiedaloties, jo pavēste netika tam nogādāta uz viņa īsto domicilu, un attiecīgā gadījumā radīt pamatu izpildes atteikumam saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1215/2012 45. panta 1. punkta b) apakšpunktu. Ja iesniedzējtiesa apmierinātu *AB VOLVO* iesniegto pārskatīšanas pieteikumu, notiesājošais spriedums būtu atceļams un tiesvedība būtu jāsaņem jauna, kas nozīmē, ka prasības pieteikums un papildu dokumenti būtu jāpārtulko atbildētāja valodā un jānosūta uz tā domicila dalībvalsti.